

אקדמיות תשע"א

אלין ו

אחר האינטראקטיבי החדש של המחלקה

<http://geography.huji.ac.il>

קורס בוגרים לציון 60 שנה להקמת המחלקה

ראה בהמשך

מידעון המחלקה לגאוגרפיה

על המחלקה

ראשית דבר

הרעין להוציא לאור את "על המפה", מידעון המחלקה לגאוגרפיה, נבע מהרצון לשתף את בוגרי המחלקה בעבר, את תלמידינו בהווה ואת הקהילה הגאוגרפית בישראל בפעילות הרבה והמגוונות המתחרשת במחלקה בתחוםיה ההוראה והמחקר. בשנים האחרונות חלו שינויים ניכרים במחלקה בתחום תוכניות הלימודים לתואר הראשון והשני, חברי סגל ותיקים פורשו למלאות, נקלטו חברי סגל חדשים, והחלו פרויקטים חדשים גודלים ופורצי דורך. בכוונת המחלקה להוציא לאור את "על המפה" במהדורה DIGITAL שולש פעמים בשנה: לקרהת תחילת שנת הלימודים, עם פתיחתו של הסמסטר השני ועם סיום שנת הלימודים. אנו מקווים כי תמצאו עניין במידען זה. אני מבקש להודות לחגית יקיר על הסיווע ב כתיבתה, לmittel שטיין על הסיווע בעריכה ולמיורי שמידע על העיצוב הגרפי של "על המפה".
אני מבקש לאחל שנה טובה ומוצלחת לתלמידים ולסגל המחלקה.
בברכה, ד"ר נעם שובל, ראש המחלקה.

חדשניים בחוכיות הלימודים ובמחקר:

תואר שני ב"גאוגרפיה תכנון וסביבה"

החל מישנת הלימודים הקרובה (תשע"א) תציע המחלקה לגאוגרפיה למדו לתואר שני ב"גאוגרפיה, תכנון וסביבה". התואר החדש כולל לימודי בתחום התכנון העירוני והסביבה, ואפשר ללימוד אותו במסגרת המגמה ההיסטורית או הפיזית של המחלקה, בשילוב עם ההתמחות בתכנון עירוני ואיזורי של המكان ללימודים עירוניים ואיזוריים, או בשילוב עם ההתמחות ניהול תכנון ומדיניות הסביבה של המחלקה לגאוגרפיה.

תיכנית לימודים חדשה בגיאו אינפורטטיקה במסגרת התואר הראשון

התכניות שלמדו בשער האחרון במחקר הגאוגרפי בתחום מערכות המידע הגאוגרפיות (GIS – SIS) בעולם הרחב בכלל ובפרט חלק מהחוקרים במחלקה לגאוגרפיה בפרט, חידדו את הצורך בהקמתו של מרכז ייעודי לתמיהה במחקר בעל אוריינטציה חשובה. בעקבות זאת הקימה המחלקה לפני שנתיים את המרכז **לגאוגרפיה חישובית** שתומך בתחום תשתית והרוכה בחוקרים ובתלמידי תואר שני ושלישי בתחום מערכות מידע גאוגרפיות (GIS – SIS), חישה מרחוק, שיטות איתור חדשניות, מסדי נתונים גדולים וכו'ב. חלק מן המהLEN של הקמת המרכז לגאוגרפיה חישובית, הציעה המחלקה לגאוגרפיה החל משנת הלימודים תשע"ע חטיבת לימודים לתלמידי התואר הראשון בגיאו אינפורטטיקה.

התכנית מיועדת לכל תלמידי האוניברסיטה: הן מהמחלקה לגאוגרפיה והן מוחגים אחרים. היא מיועדת להקנות לסטודנטים בה ידע תיאורתי ומעשי בתחום הניתוח המורחבי ובשיטות החישוביות המודרניות בתחום זה. החטיבה נלמדת בשנים ב' – ג' לסטודנטים התואר הראשון, ויש ציון על כך בתעודת הבוגר של המסיימים את לימודיהם בה.

אתר אינטרנט חדש לארקון תצלומי האויר של המחלקה

במסגרת הקמת המרכז לגאוגרפיה חישובית הוקם מחדש אתר האינטרנט של ארקון תצלומי האויר (Tz"א), והוא עבר שדרוג נרחב.

תוכבותו החדש <http://gcc.huji.ac.il> (יש לבחור בהפניה לdatabases). באתר קיימים ממשק גראפי פשוט ונוח לשילוף מידע מຕו"ם בסיס נתונים המכיל כ 15,000 רשומות של תצלומי אויר, רובן מטלפי הקמת המדינה. אפשר לחשול לגבי TZ"א על ידי שאלת אלפא נומרית (למשל בחירה על פי שם סדרה, שם מקום וכדומה) או בחירה מוחבהת (על ידי צייר שטח מסוים על גבי המפה יבחרו כל הTZ"אות שבו). האתר מבוסס על טכנולוגיה המשלבת [Windows Sql server & Google map API](#). תכנון האתר החדש נעשה על ידי מיר עדין בן נון, המנהל הטכני של מרכז GIS האוניברסיטאי, ועובדת התכנון רעשתה על ידי גבי טלי אבiram, התכננת של המחלקה לגאוגרפיה.

אוניברסיטת החדשנות

ד"ר גלעד רוזן

על מיתויו הagogרפי שלום,

שמי גלעד רוזן, אני יליד ירושלים, נשוי לאורי ואב ליעור ולנעום. רב סון בשירות מילואים פעיל, חובב טילים ואחד מתוסכל של קבוצת הcadorsel של הפועל ירושלים. את לימודי התיכוניים סיימתי בבית הספר התיכון ע"ש מייבאך בירושלים. אני בוגר המחלקה למדעי המדינה וagogרפה של האוניברסיטה העברית בירושלים ומוסמך בגאוגרפיה והתחמות לימודיים עירוניים ואזרוריים. זכיתי לשמש כעוזר הוראה בקורסים של אריה שחף ז", ושל שלמה חסון, ערן רזין ונעם שובל, יבדלו לחיים. עבדות המחבר לתחרי המוסמך והדוקטורט נעשו בהנחייתו של פרופסור ערן רזין מהמחלקה לגאוגרפיה באוניברסיטה העברית בירושלים, בunos: "תחרות בין רשות מקומית על מיקום מושדים להשלה בחוות ישראל" ו- "המרחב הציבורי למרחב הפרט": עלייתם של מתחמי מגורים בישראל". בשנת 2008 נדתי עם משפחתי להשתלמות בתור-דוקטוראלית בקנדה באוניברסיטה Dalhousie –, בהם השתתמתי בתחום חדש מרכדי ערים ופיתוח פורברים באזורי עירוניים מתחדשים. זכיתי לחזור לכור מחצבי ולהשתלב בסגל האקדמי הבכיר של המחלקה לגאוגרפיה. בשנת הקורובה אשתלב במשמעות ההוראה השוטפות ובזמן שיותר לי אעסוק במחקר בתחום אינטראקטיות חברותיות בקהילות מגורים מגודרות, חדש מרכדי ערים ומוחזר אזרוי תעשייה ומסחר מתיישנים ומזהמים למטרות מגורים.

בכבוד רב, ד"ר גלעד רוזן

ד"ר גלעד רוזן נקלע החל מעת הלימודים הקורובה לחבר טאל בדרכם מרצה. אנו מברכים אותו אל עוד ומחלים לו הצלחה רבה בדרכו החדשה.

אורחים במחלקה

בשנת הלימודים התשע"א מתחאים במחלקה שני פרופסורים אורחים ביוזמתו של פרופ' עון פיטלסון העוסקים בתחום חקר משאבי טבע ומדיניות סביבתית ושתי פוסט-דוקטורנטיות המשולבות בפרויקט SECOA עליו יורח בהמשך:

פרופ' פאולKay (Paul Kay) הוא אגונף העוסק בתחום השפעות שינוי אקלים על משאבי המים הן מרקודת המבט המדעית והן מרקודת המבט האנושית. השנה הוא מסיים את תפקידו כראש המחלקה לשביבה ומשאבי טבע באוניברסיטת ווטרלו שבkanada. פאול קיבל מלגת שבתו ממרכז הלברט ללימודים קנדים באוניברסיטה העברית. לפני שבע שנים התארח פאול במחלקה למשך שנה וכעת הוא חוזר אליו בשנית. בסמסטר השני לימד קורס לתלמידי הבוגר (באנגלית) בנושא: התפתחות משאבי המים בצפון אמריקה".

פרופ' דיוויד איטון (David Eaton) קיבל דוקטורט בהנדסה סביבתית וגיאוגרפיה מאוניברסיטת ג'ון הופקינס בבלטימור (1977). דיוויד חוקר ומלמד בבית הספר למדיניות ציבוריות על שם לינדון ג'ונסון באוניברסיטת טקססatabox. תחומי עיסוקו העיקריים ביום זה בתחום: שיתופי פעולה סביבתיים בין מksamיקו וארה"ב, שיטות חדשות להערכת פליטות המזהמות את האוויר וניהול משותף של מי תהום על ידי פלסטינים וישראלים. דיוויד קיבל מלגת שבתו מקרן לידי דיוויס באוניברסיטה העברית.

ד"ר מישל פורטן קיבלה דוקטורט במדיניות ציבורית מאוניברסיטת מוס'ז'ט. היא עבדה במשך שנים כפוסט-דוקטורנטית במרכז למדיניות ים של המכון האוקיינוגרפי: Woods Hole Oceanographic Institution. במשך שבעה השנים האחרונות כפוסט דוקטורנטית לפROYיקט SECOA ומתמחה בתחום המחקה האכותני של מדיניות ניהול החוף. בעבר היא קקרה נושאים כדוגמת: זדק סביבתי, חלוקת סמכויות לעירייה משאבי טבע, תסקרי ההשפעה על הסביבה, אנרגיה חלופית ומיתת ושימושי קרקע הקשורים לדיג מסחרי. מישל גם עבדה כמתכננת במגזר הציבורי בארץ וגם בחו"ל.

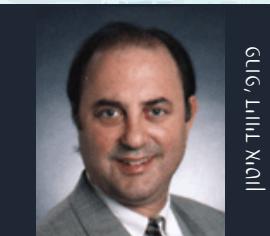
ד"ר מיכל לויינט כתבה את עבודת הדוקטורט שלה בנושא "מורפולוגיה דינמית של מוצאים נחלים לים התיכון בישראל" בחוג לגיאוגרפיה ולימודי סביבה באוניברסיטת חיפה. לאחר סיום הדוקטורט יצאה לפוסט דוקטורט של שנתיים באוניברסיטת קיל, גרמניה. תחומי התעניינות העיקריים של מיכל הינם: תהליכי חיפויים, גיאומורפולוגיה, מערקות מידע גיאוגרפיות, מודלים מרחביים, שינויים בגובה פני הים והשפעות סביבתיות של שינוי האקלים. באוגוסט 2010 הצ Trophaה למחלקה לגיאוגרפיה באוניברסיטה העברית בירושלים כפוסט דוקטורנטית בפרויקט SECOA.

ד"ר גלעד רוזן

פרופ' פאולKay

פרופ' דיוויד איטון

ד"ר מיכל לויינט

ד"ר מיכל לויינט

כירז את תלמידי המחבר

במדור זה בכוונתנו להציג בכל מידען חלק מהתלמידי המחבר של המחלקה.

שערות דה ברון – דוקטורנטית פאנטומופן, בלגיה.

שערות למדתה את לימודי התואר הראשון שלה בבלגיה ואת התואר השני בבלגניה, איטליה. שערות למדה ייחוסים ביגלאומיים, וכתבה עבודה מחקר בנושא "עהול משאבי מים משותפים באגן נהר הירדן", סקרה הבוחן של ישראל, ירדן והפלשתינאים", במהלך מחקרה בילתה שערות שלושה חודשים באזרונע. לאחר סיום הלימודים לתואר השני עבדה שערות כיועצת מדיניות בנושא מים בארגון Oxfam GB (ארגון סיוע בינלאומי הפועל ובודת בתחום המים והסביבה) ברופובליקה הדמוקרטית של קורוגו, והתגוררה במשך שנה בקיעשאסה.

בשנה שפירה, הודות למילה ממשלה ממשלה בלגיה, התאפשר לשערות לחזור לישראל וללמוד במשך שנה באוניברסיטה העברית, בתקופת זו החלה שערות לעבוד על מחקר בנושא מגננים ליישוב קורפליקטים בהסכמי מים חוצי גבולות, בהנחייתו של ד"ר איתן פישנולד.

החל משנה זו לומדת שערות את לימודי הדוקטורט במכון, בהדרכת ד"ר איתן פישנולד. המחקר הוא חלק מפרויקט CLIC, במימון האיחוד האירופי, העוסק בשינויי אקלים, קורפליקטים של מים וביתחון.

עמית טובי

עמית נולד וגדר בקיבוץ מעברות שבעמק חפר, שם עבד בחולאות. את הקיבוץ עזב באופן רשמי לפני שנותים. עמית השלים את שירותו הצבאי בשוריון ובוחן'ל החדרי ויצא לטיול של שנתיים במצרים הרחוק. עמית בוגר תואר ראשון ב哲לאקתו ומוסים בימים אלה את השנה השלישית ללימודיו התואר השני, בתמחות ניהול, תכנון ומדיניות סביבתית בהדרכתם של פרופ' ערן פיטلسון וד"ר איתן פישנולד.

עבדות המוסמך עסקה בהשפעת הפגעות על מדיניות מיטיגציה (הפחתה) של שינוי אקלים". מטרתה של העבודה היה לבחון האם פגעות לשינוי אקלים (המורכבת מנזקים צפויים בשל שינוי אלו מחוד והיכולת להתמודד עם נזקים אלו מайдן), משפיעה על מדיניות הפחתת פליטתות חמוץ דו חמצני (CO_2), הן מבחינות מחויבות פוליטיות של מדינות, והן מבחינות הפחתת פליטתות פעועל. לרוב נושא הפגעות ניתן לא בהקשר למיטיגציה שתוצאותיה אין מובטחות ויתקבלו רק בטוח זמן ארוך, אלא בהקשר של אדפטציה (הסתגלות לשינוי אקלים) המבוצעת לטווחי זמן קצר ייותר ובקנה מידת קטין יותר. זהו בעצם ניסיון לבחון האם פגעות משפיעה גם על תרומה למוצר ציבורי גלובלי כמו שינוי אקלים, ולא רק על מאמצים הנרכטים על ידי מדינות על מנת לשפר את מצבן באופן ישיר.

עמית מתחילה בשנה הקרובה את לימודי הדוקטורט ובכוונתו להמשיך לעסוק בתחום שינוי האקלים, תוך הדגשת השימוש שבין הפן הפיזי והחברתי של שינוי אקלים והמדיניות המאמצת על מנת להתמודד עימם.

מחקריהם שפורסמו

בכל מידען בכוונתנו להציג את אחד המורחים שפורסמו על ידי חוקרי המחלקה לאחרונה

ד"ר נעם לין / لأن רעלמו בリכות החורף והביצות במיישור החוף?

ביצות ובריכות חורף שאפיינו בעבר את מיישור החוף והעמקים של ישראל כמעט כ-150 שנים האחרונות. גידול האוכלוסייה בישראל הביא להסבת בתים גידול טבעיים רבים לשטחים קלאיים ולשטחים בנויים, ולתחרות בין צרכי האדם על משאבי המים.

במחקר של ד"ר נעם לין מהמחלקה לגאוגרפיה באוניברסיטה העברית ופרופ' אביטל גזית וד"ר אלדן אלון מהמחלקה לזואולוגיה באוניברסיטה תל-אביב, שפורסם בכתב העת *Landscape and Urban Planning* מופיע לראשונה ונספרו הביצות והבריכות במיישור החוף, בין חדרה בצפון לאשקלון בדרום, ושתיהן ננדדי. לצורך המיפוי השתמשו החוקרים במגוון מפות היסטוריות, ובן מפת המצוור של נפוליאון על יפו מ-1799, מפת (P.E.F) Palestine Exploration Fund (P.E.F) מ-1880, מפות בריטיות מתוקופת המנדט, צילומי אויר ממלחמת העולם הראשונה והשנייה, וכן הדמאות לוויין וצלומי אויר בני דמננו. במחקר שולבו גם מערכות מידע גאוגרפיות וטכניקות סטטיסטיות מתחום האקולוגיה על מנת להעריך את התקף הביצות ובריכות החוף.

תוצאות המחקר הראו כי 82% מבריכות החורף והביצות שהיו קיימות באזורי זה עד המאה ה-19 על פי מקורות ההיסטוריים אינם קיימות עוד. להערכת החוקרים, במאה ה-19 היה מספן של בריכות החורף והביצות לפני שהן נזקו או נהרסו, קרוב ל-600. בנוסף לצמצום מספן, גורמה פעילות האדם להקטנה של משבשתן. (בתמונה בעמוד הבא תפוזת בריכות החורף כוון במרכז מיישור החוף).

תפרוסת בבריכות החוף
קיים במרקם מישור החוף

פרופ' ערן רזין

פרופ' דניאל פלישטינין

ד"ר עמית שושני

בעבר כמעט כל הบรיכות והביצות לאורך מישור החוף היו למרחק של פחות מקילומטר זו מזו אך כיום אין מרווחות זו מזו פי שניים או יותר ומקוטעות על ידי כבישים וسطح בנוי, דבר המתקין את אפשרותם של מיעים המתקיימים בבריכות חורף כדוגמת זו-חימס לעבור ביעיה.

המצומצם במספר בתיה הגידול שלהם בישראל ובשתם והקיוטו ביניהם, הביאו להכחדה של מין אחד לפחות זו-חימס שהוא אנדמי לארץ (עגול לשון שחור גחון, בעקבות יבוש החולה) ושל 22 מיני צמחים מהארץ. החוקרים מציעים כי המצב הנוכחי של בריכות החורף והביצות בארץ מגדיש את הצורך הדוחף בתוכנית להגנה על אלו שעוז נותרו.

نعم למד לתואר ראשון, שני ושלישי במחלקה לגאוגרפיה בתל-אביב, ועבדות הדוקטורט שלו עסקה בתחום ההתwickלות של חולות מישור החוף. במהלך הלימודים עמד בראש ייחידת GIS של החברה להגנת הטבע במשך שש שנים. לאחר סיום לימודיו היהنعم במסגרת פוסט-דוקטורט באוניברסיטת בן-גוריון ובUniversity of Queensland באוסטרליה.

תחומי המחקר העיקריים שלו הם האינטראקציה בין האדם לסביבה, והכלים העיקריים בהם הוא משתמש: בהם הם חישה מרחוק וGIS. נקלע במחלקה בדרגת מרצה בכיר בשנת 2008.

על רקע מחקר חדש

בשנים האחרונות זכו מורי המחלקה במענקים מחקר ורבים מקרים מקרים תחרותיים ויוקרתיים. במדור זה נציג בכל פעם אחד מחקרים שנתקבלו לאחרונה. הפעם אנו מציגים את: SECOA

Solutions for Environmental Contrasts (Coastal Areas) – פרויקט מחקר במימון תוכנית המסוגרת האירופית השבעית למוא"

פרויקט המחקר כולל שותפים ממשמונה מדינות: איטליה, בלגיה, פורטוגל, בריטניה, ישראל, שבdea, הולנד ויטנאם. המימון הכללי הוא בהיקף של ממלה 6–5 מיליון יורו לארבע שנים (החל מדצמבר 2009), מהם 840 אלף יורו לצוות הישראלי, מהמחלקה לגאוגרפיה באוניברסיטה העברית בירושלים: פרופ' ערן רzin, פרופ' דניאל פלישטינין וד"ר עמית פישנדי.

אזורים לחוף מועדים לקוריפלקטים סביבתיים בגל ריבוי בעלי האינטראס בהם; עצמת הפיתוח העירוני לאורך קו החוף; המורכבות הסביבתית הנובעת מהתערבות האדם בקו החוף; סוגיות של זיהום מי הים בקרבת החוף ורגשות אזורוי לחוף לאסונות סביבתיים ולשינויי אקלים. המחקר בא להציג גישה אינטגרטיבית לקוריפלקטים סביבתיים בקו החוף ולפתרונם, בהקשר של תללים מטרופוליניים ובייעוצם המשפיעים עליהם. המחקר כולל מרכיב חשוב ביותר של בניית מסד נתונים, הכולל שכבות של מרכות מידע גאוגרפיות והדמויות לוין בתחום הגאוגרפיה הפיזית, האנושית והסביבתית. מסד זה מתיחס לשינויי אקלים (השלכות עלית מפלס פני הים), לטיונים סביבתיים, לשימושי קרקע, למושבים סביבתיים ורגשות סביבתיות באזור החוף, למאפיינים כלכליים, חברתיים ותרבותיים של האזורים המטרופוליניים, למוגמות התפתחות עירונית ומובלילות אנוושית (הגירה, יוממות, תיירות). בצד האינטגרטיבי עסוק המחקר בפתרונות החברתיות והמוסדיות לאסונות סביבתיים באזורי לחוף ובtagובה המוסדיות הרואה; במנגנוןים של ניהול חופים – בפורט מושג ניהול המשולב של אזור החוף (Integrated Coastal Zone Management) – ובפיתוח מפורט של מודלים קוריפלקטים באזורי לחוף והדרים לפתרונות.

המחקר כולל שני אזורים מטרופוליניים בכל מדינה, ובישראל נבחרו האזורים המטרופוליניים של תל אביב וחיפה, הכוללים בהגדלה ורחבה את כל קו החוף הימי תיכוני לישראל. חלקים מהמחקר יתמקדו בחקר אירועים מסוימים, כגון סוגיות המזקק לחוף נתניה, קוריפלקטים במפרץ חיפה, כפר הנוף בפלמחים וחוק החופים ככלי להתמודדות עם קוריפלקטים סביבתיים. במסגרת הפרויקט מועסקים בשלב זה פוסט-דוקטורנטים, דוקטורנטים ותלמידי מוסמך של המחלקה לגאוגרפיה, וחילם מבססים את עבודות הגמר והדוקטורט שלהם על הפרויקט.

ארועים במחלקה

בחודש מאי האחרון נערכה בשיתוף עם המכון ללימודים עירוניים ואזרורים הסדנה השנתית לתלמידי מחקר בתחום הגאוגרפיה העירונית לצרכו של פרופ' אריה שחר. לאחר פטירתו של אריה שחר הוחלט להנציח, בין השאר, את זכרו בסדנא של תלמידים מתכדים במחלקה לגאוגרפיה לתואר שני ושלישי (תלמידים היו תמייד דבר קרוב מאד לו). פירות הקרן שתרמו על ידי ד"ר רולף הלברט מטוריונטו, לשעבר יושב חבר הנהנים של האוניברסיטה וחבר קרוב של אריה ועל ידי המשפחה, משמשים להבטחו, כל שנה, של כווצה בעל שם עולמי בתחום הגאוגרפיה העיונית להשתתפות בין השאר בסדנא זו. השנה הוזמן ראש התוכנית ללימודים עירוניים באוניברסיטת מיישגן, פרופ' יונתן לוי.

פרס על שם הרצל (הרצל) הלוי ניתן השנה לאיה אלוני, אשר סיימה את לימודי לתואר ראשון בהצטיינות יתרה בגין עבودת הסטטיסט נושא: אם אין יכול להילחם בהם....ת策רף אליום? השפעת מאבקים סביבתיים על דפוסי תכנון וביצוע דרכי חדשות בישראל בעשור האחרון, שכתבה במהלך השנה ג' במסגרת הסמינר "תחבורה ואיכות סביבה" של פרופ' עرن פיטלסון.

אודות הפרס: הרצל (הרצל) הלוי היה סטודנט לקריאת סיום לימודי לתואר הראשון במחלקה לגאוגרפיה כאשר פרצה מלחמת ששת הימים. הרצל גויס לשירות מילואים במסגרת אחת מלחטיבות הצנחנים במילואים והשתתף במעורנה לשחרור ירושלים במהלך נפל בקבב. זמן קצר לאחר נפילתו של הרצל ("הרצל"), החליטה אלמנתוגב' יפה הלוי, בסיעוד המשפחה וידידה, להנציחו באמצעות מתן פרס על שמו. הפרס מעניק מדי שנה בטקס הנערך סמוך ליום ירושלים במסגרת הסמינר המחלكتי של המחלקה לגאוגרפיה. הפרס מענק מדי שנה לעובודה סטטיסטית מצטיינת אשר נכתבת במסגרת אחד הסמינרים של התואר הראשון.

יפה הלוי מעניקה את
הפרס לאיה אלוני
יוני 2010

דור בדור

"בכל מקום יש מישוה משלנו"

במדור זה בכוונתנו להציג כל פעם בוגרת או בוגר של המחלקה. אנו פותחים מסורת זו עם רעמה בן ארוי (נקראה רעמה אשוש בכהן רוכב למדוד במחלקה).

רעמה בן ארוי – אחראית היום על המיחזור בישראל במשרד להגנת הסביבה. רעמה בוגרת תואר ראשון בגאוגרפיה בשילוב עם ייחוסים בינלאומיים, סיימה את לימודי במחלקה בשנת 1998 והמשיכה לתואר שני בגאוגרפיה וסבבנת האדם באוניברסיטת תל אביב. את לימודי שם סיימה בשנת 2003. לימודי הגאוגרפיה פתחו בפני רעמה אפשרות רבתות ותחומים שונים ומגוונים, ותוך כדי הלימודים הבינה שהתחום שמעניין אותה הוא עובודה ציבורית באיכות הסביבה וקיודם תהליכי בתוכום בקרוב המגזר הציבורי והפרטני אחד. עובודה התזה של רעמה התקדמה בתהליכי קבלת החלטות ברשויות המקומיות הפותחות בתהליכי מיחזור.

משנת 2000 עובדת רעמה במשרד להגנת הסביבה. שבע שנים הייתה אחראית על קידום המיחזור והטיפול בפסולת במחוז המרכז. עיקר העבודה – מול מكتب החלטות ברשות המקומית, אזרחים, חברות פרטיות ו גופים לא ממשלתיים (S'OsN) בתחום הרחבות המיחזור הן בהיבט של הצבת תשתיות, והן בהיבט של חינוך להפחתה מקור ו שימוש מושכל בקרוב התושבים. תפקיד נסף היה טיפול בשיקום אתרי הטעינה ושינוי שיש בהם משום מוקד מזחם, ואכיפה על תחנות מעבר לפסולת העשויה לגרום למפגעים סביבתיים רבים ממידה שאין מטופלות כראוי. בתפקידה הנוכחי רעמה מנהלת תחום מיחזור והשבה במשרד להגנת הסביבה. במסגרת תפקידה זה היא אחראית לקביעת מדיניות הטיפול בפסולת ברמה הארץית, תוך הדגשת הפחתה במקור של כמות הפסולת (וזה ההיבט החשוב ביותר והמאגר בויתר), שיפוש חזוז, מיחזור פסולת לאנרגיה. העבודה אינטנסיבית ביותר וכוללת עבודה מול גופים ציבוריים ופרטיים אחד, ואכיפה וקיודם החקיקה בכנסת בתוכומי הטיפול בפסולת. אחד המהלים החשובים שהמשרד מוביל בימים אלה הוא חוק האריות, שיכלישעבו בכנסת יובל למהפכה אמיתי במצוות כמות הפסולת המועברות להטמנה.

לטיכום, מסך אישי מנגמה: "לימודי הגאוגרפיה, דואק בגל הגיון שביהם והיויתם אינטראדיסציפילנאריים, הרחיבו את אופקי ופתחו בעיני צוהר לתחומיים רבים אשר חיים מסויימים בידי לאות את "התמונה הכללת" במסגרת עבודתי במשרד".

כנס בוגרים לציון 60 שנים להקמת המחלקה (6.12.2010)

השנה מצוית המחלקה 60 שנים להיווסדה. במסגרת זו יערך כנס של בוגרי ומוסמכים המחלקה וכן של מקבלי תואר דוקטור. הכנס יתקיים ב- 6.12.2010 בשעה 18:00 בקמפוס הר הצופים של האוניברסיטה העברית. פרטים נוספים ומועדכנים מצויים באתר האינטראקט של המחלקה.

לבירור פרטים נוספים או לרישום מוקדם לכנס (לא תשלום) ניתן להתקשרטלפונים 025883017, 025881292 או לשלו צואר אלקטרוני לכתובת: kenes-bogrimegeo@savion.huji.ac.il

קול קורא למלאות מצוינות בהארכרפיה ע"ש פרופ' דוד עמירן:

פרופ' דוד עמירן ז"ל

פרופ' רות עמירן ז"ל

פרופ' דוד עמירן (1910-2003), מייסד המחלקה, הוריש למחלקה לגאוגרפיה מחיצית מעזבונו (המחיצית האחרת ניתנה למיכון לארכיאולוגיה). בצוואתו הורה שפירות הקרן (גודל הקרן השמורה הוא שני מיליון דולר) יוענקו, מדי שנה, למלאות לסטודנטים מצטיינים במחלקה לגאוגרפיה.

רקע: פרופ' דוד עמירן ז"ל רוחב אבי הגאוגרפיה המודרנית בישראל. הוא הקים בסתיו 1949 את המחלקה לגאוגרפיה באוניברסיטה העברית בירושלים (המחלקה לגאוגרפיה הראשונה בארץ) ועמד שנים רבות בראשה. פרופ' עמירן הרובה לחקר ולפרום בתחום השוני של הגאוגרפיה, החל מגאומורפולוגיה, קרטוגרפיה, אקלים, גאוגרפיה אזרחית (חבלית) ועירונית, וכלה בגאוגרפיה סביבתית. אחד הפרויקטים החשובים שהוביל וערק היה אטול ישראל שהינו גולת הכותרת של הסינטזה המדעית של המחברת שלו.

פרופ' עמירן היה פעיל בתוך מוסדות האוניברסיטה העברית ובין השאר כיהן כסגן נשיא האוניברסיטה. גם מוחץ לכותלי האוניברסיטה היה פעיל מאוד, וניהל את המיכון לחקר הנגב, המועצה המדעית שליד משרד ראש הממשלה, וכן יזם והקים את "מיכון ירושלים לחקר ישראל".

על כל היוזמות הללו ועל תרומתו למדע הגאוגרפיה בישראל, זכה בשנת 1977 בפרס ישראל. פרופ' עמירן העמיד תלמידים רבים - רבים מהם היו פרופסורים לגאוגרפיה באוניברסיטאות השונות בארץ.

היה נושא לוחת עמירן, ארכיאולוגיה וחקר ארץ ישראל בזכות עצמה, שאף זכתה בפרס ישראל לשנת 1982.

מלגות עמירן: קרן המלאות של שם פרופ' דוד עמירן מעניקה מדי שנה, מלגות לתלמידים מצטיינים לתואר שני במסלול המחברי (מלגה לשנתים בהיקף שנתי של כ-20,000 ש"ח) וכן לתלמידים לתואר שלישי (מלגה לשוש שנתי בהיקף שנתי של כ-40,000 ש"ח). המלאות ניתנות לתלמידים בכל תחומי המחקר הגאוגרפיים כולל הגאוגרפיה הפיזית, האנושית והסביבתית. ועדת המלאות המחלקתית, שיש בה יציג לכל תחומי המחברה במחלקה, בוחרת בכל שנה את הזוכים במלגות. המלאות מוענקות מדי שנה בטקס משותף עם המיכון לארכיאולוגיה.

ד"ר נעם שובל

פרופ' דני פלוצקיין

פרופ' רוני אלבלום

עדי בן-נון

מיכל איזיקסון

ישואל קםחי

פרופ' רוני אלבלום – על קבלת מענק מחקר מהקרן הגורנונית-ישראלית למחקר (GIF) בנושא: Regular Canons within Crusader Society: Clerical Power, Spatial Influence and Transmediterranean Connectivity

פרופ' דני פלוצקיין ולד"ר נעם שובל – על קבלת מענק מהאיחוד האירופאי בנושא עיצוב ערים בטוחות יותר (DESURBS).

עדי בן-נון, המנהל הטכני של מרכזGIS האוניברסיטאי – לרגל קבלת פרס הצעירין של אוניברסיטה העברית ובמחלקה לאגאוגרפיה.

לימיל איזקסון, דוקטורנטית במחלקה – על זכייתה במקום הראשון בפרס קי' בקטגורית מחקר סטודנטים. בגין פיתוח שיטה (עם ד"ר נעם שובל), ליתוח נתוני GPS שמשמשות להבנת התנהגות人身) במרחב.

ישראל קמחי, בוגר ומוסמך המחלקה – על קבלת אות יקיר ירושלים ביום ירושלים התש"ע.

ד"ר תרצה גולדשטיין

ד"ר ירון ארגaz

השנה קיבלו שמונה תלמידי מחקר של המחלקה תאריך דוקטור.

מהדורות על מספר שיा של מקבלי תואר דוקטור בשנה אחת המשקף את הפעילות המחקרית הענפה המתאפיימת במחלקה.

ד"ר ירון ארגaz – "תרומות ההשקעה הציבורית בתשתיות ענף התעשייה לצמיחה אזרחית בישראל" בהדרכת פרופ' דניאל פלוצקיין.

ד"ר תרצה גולדשטיין – "דפוסים חדשים בעסקית חרדיות בירושלים" בהדרכת פרופ' עמירם גונן ופרופ' אריה שחף ז".

ד"ר צפairy גזית – "התנהגות סביבתית כאינטראקציה בין מרחבים תפישתיים" בהדרכת פרופ' ערן פיטلسון.

ד"ר מיכל דוחה הלוי – "שותפות בין מושVICIALיות: שיתוף פעולה, תיאום, חיסכון או שליטה מרכזית? בהדגמה על מוחבי תכנון ואזרחי תעשייה" בהדרכת פרופ' ערן רוזן.

ד"ר מאשה הלוי – "ההקמה המחדשת של המקומות הקדושים לכנסיה הקתולית למרחב הארץ ישראלי על ידי אנטוניו ברלוצי" היבטים תרבותיים, גיאוגרפיים ופוליטיים" בהדרכת פרופ' רוני אלבלום ופרופ' חיים גורן.

ד"ר ניצן לוי – "ניהול סביבתי חזקה גבולות בתנאי אי-שוויון" בהדרכת פרופ' ערן פיטلسון.

ד"ר סימון שטואלי – "מנין הפועלים החקלאים היהודיים בא"י בתקופת העליה השנייה תرس"ד-תרע"ד (1904-1914): הפקת נתומים כמותיים וויתוח רצפי מגזרים ומצרפים" בהדרכת ד"ר רן אהרוןソン.

ד"ר רפאל שפר – "זהות בני האיכרים בגליל, המקהלה של יבנאל" בהדרכת ד"ר רן אהרוןסון ופרופ' יובל דרו.

ד"ר סימcha שקדאי

ד"ר רפאל שפר

מחליות המחלקה בהווה וב עבר

הפעם תמצאות מסעדי תלמידי שנה א' (2010), ותמונה מסעדי המחלקה לאילת בשנת 1950.

